

Anarcho-Biblioteka
Dobry pieróg to wywrotowy pieróg

1 maja - historia

Anonim

Anonim
1 maja - historia
1 maja 2021

federacja-anarchistyczna.pl
Artykuł pochodzi z drugiego numeru pisma "Wojna", wydawanego przez
wrocławską sekcję Federacji Anarchistycznej

pl.anarchistlibraries.net

1 maja 2021

W pierwszy dzień maja 1886 roku na terenie Stanów Zjednoczonych odbył się zainicjowany i zaplanowany dwa lata wcześniej przez anarchistycznych pracowników pokojowy strajk generalny, którego podstawowym żądaniem było wprowadzenie ośmiogodzinnego dziennego czasu pracy. Szacuje się, że wzięło w nim udział między 300 - 500 tysięcy pracowników. Niemiecki anarchista, August Spies, zorganizował 3 maja w Chicago wiec. W trakcie jego trwania doszło do bójki między demonstrantami a nowo zatrudnionymi pracownikami firmy McCormick Harvester Company, którzy zastąpili zwolnionych wcześniej związkowców. Podczas interwencji policji zginęło kilku robotników, a wielu zostało rannych.

Wieczorem następnego dnia anarchiści August Spies, Albert Parsons i Samuel Fielden zorganizowali pokojowy marsz przez plac Haymarket. Po skończeniu przemów dowodzący kordonem policji apelował o rozejście się, na co demonstranci się nie zgodzili, argumentując to pokojowym nastawieniem. W stronę policji poleciała bomba domowej roboty, rzucona przez nieznanego sprawcę, która zabiła na miejscu jednego policjanta oraz zraniła siedmiu (jeden z nich zmarł z powodu powikłań dwa lata później). W wyniku strzelaniny rannych zostało około 60-ciu funkcjonariuszy i nieznaną liczbą cywilów. Ze względu na kiepskie warunki pogodowe policjanci mylnie oddawali strzały również w funkcjonariuszy.

Masakra w Haymarket była pretekstem do represji wobec związków zawodowych, nawoływania do agresji w stosunku do anarchistów przez prawicowe gazety. Wytypowano ośmiu podejrzanych, z czego pięciu nawet nie było na miejscu zbrodni.

1 Maja w Polsce został ustanowiony jako święto państwowe w 1950 roku przez władze PRL, przybierając formę pompatycznych rytuałów ku czci PZPR, aniżeli obchodów rocznicy strajku generalnego i domagania się praw pracowniczych. W latach 80. XX wieku, niezależnie od państwa pochody organizowane przez NSZZ "Solidarność" były wielokrotnie pacyfikowane przez ZOMO. W III RP obchody 1 Maja organizowane są głównie lokalnie, przez środowiska marksistowskie oraz anarchistyczne, a czasami także przez partie socjaldemokratyczne.

Na ziemiach polskich pochody pierwszomajowe zaczęły być obchodzone jeszcze w tym samym roku. Były one organizowane przez socjalistyczny II Proletariat i Związek Robotników Polskich, a w późniejszych latach - przez inne lewicowe organizacje: PPS, PSL "Wyzwolenie" oraz partie komunistyczne na terenach Polski, Białorusi i Ukrainy. Pochody te spotykały się z repre-

sjami policji i wojska zarówno ze strony zaborców, jak i władz II RP, a także były zakłócone przez faszystów.